

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1197/2492

นายต๋อ บัวสูง นายเที่ยง บัวสูง นายหมัด โต๊ะอาคำ ผู้ร้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1382, ป.พ.พ. มาตรา 1304, ป.พ.พ. มาตรา 1334, ป.วิ.พ. มาตรา 55

ย่อ / หลักกฎหมาย

ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน บุคคลจะได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ได้ก็เฉพาะแต่การกระทำตามกฎหมายที่ดิน ดังที่ได้มีบทบังคับไว้ในมาตรา 1334 กฎหมายที่ดินดังกล่าวนี้ ได้มีปรากฏ เป็นบทบัญญัติใน พ.ร.บ.ออกโฉนดที่ดินเป็นลำดับมาจนถึงฉบับที่ 7 พ.ศ.2486 การร้องขอให้ศาลแสดงว่าที่ดินไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ ซึ่งผู้ร้องได้ครอบครองมา 20 ปีเศษเป็นของผู้ร้องนั้น ได้มีมาตรา 13,15 แห่ง พ.ร.บ.ออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ 7) 2486 บังคับไว้แล้ว ส่วนการได้กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ ตามมาตรา 1382 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ต้องเป็นทรัพย์ที่บุคคลมีกรรมสิทธิ์อยู่ก่อนแล้ว ไม่ใช่ที่รกร้างว่างเปล่าไม่มีหนังสือสำคัญ หมายเหตุได้ชี้แจงความเข้าใจกับเจ้าของแล้วว่า ท่านไม่ได้หมายความว่า การได้กรรมสิทธิ์ที่ดินแต่ก่อนๆ นั้นมิได้เฉพาะตามพ.ร.บ.ออกโฉนดที่ดิน 2486

คำพิพากษา

คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแสดงว่า ที่ดินไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ เนื้อที่ประมาณ 300 ไร่เศษ ซึ่งผู้ร้องได้เข้าครอบครองก่อสร้างมา 20 ปีเศษ เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งไปยังหอทะเบียนที่ดินให้ทำการรังวัดออกหน้าโฉนดให้ผู้ร้อง ศาลชั้นต้นเห็นว่า คำร้องของผู้ร้องเป็นคำฟ้อง ต้องทำตามแบบคำฟ้องตามแบบพิมพ์ที่จัดไว้ และตามกฎหมายที่ผู้ร้องอ้างมาไม่ได้ให้อำนาจผู้ร้องจะเสนอคดีต่อศาลได้ จึงสั่งไม่รับคำร้อง ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาเห็นว่า ตามคำร้องของผู้ร้องแสดงว่า ที่ดินนั้นเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(1) ซึ่งบุคคลจะได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ได้ ก็เฉพาะแต่การกระทำตามกฎหมายที่ดิน ดังที่ได้มีบทบังคับไว้ในมาตรา 1334 กฎหมายที่ดินดังกล่าวนี้ ก็ได้มีปรากฏเป็นบทบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดินเป็นลำดับมา จนถึงฉบับที่ 7 กรณีเช่นของผู้ร้องนี้ ได้มีมาตรา 13, 15 แห่งพระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ 7) 2486 บังคับไว้แล้วส่วนการได้สิทธิในอสังหาริมทรัพย์โดยทางอายุความได้สิทธิตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 1382 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้นอสังหาริมทรัพย์นั้นต้องเป็นทรัพย์ที่บุคคลมีกรรมสิทธิ์อยู่ก่อนแล้วสาธารณสมบัติของแผ่นดินหาใช่ทรัพย์สินของผู้อื่นไม่ หากเป็นแต่ทรัพย์สินของแผ่นดิน ซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน บทบัญญัติของพระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ 7) 2486 ประกอบกับกฎกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 1 มกราคม 2486 วางวิธีการให้ผู้ขอจดทะเบียนการได้มา ซึ่งกรรมสิทธิ์ที่ดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 ให้ต้องยื่นคำขอพร้อมด้วยคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลนั้น ก็มีความปรากฏชัดเจนอยู่แล้วในมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติและในข้อ ก. แห่งกฎนั้นว่า เป็นวิธีการสำหรับการได้มาซึ่งที่ดิน ที่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์แล้วเท่านั้น หาใช่เรื่องสำหรับที่รกร้างว่างเปล่าที่ไม่มีหนังสือสำคัญ ซึ่งมีกฎหมายบังคับไว้ชัดเจน พิพากษายืน หมายเหตุ ได้ชี้แจงความเข้าใจกับเจ้าของแล้วว่าท่านไม่ได้หมายความว่า การได้กรรมสิทธิ์ที่ดิน

แต่ก่อน ๆ นั้น มีได้เฉพาะตามพระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน 2486

องค์คณะ

ประมุข สุวรรณสร · มนูญกันย์วิมลสาร · ดุลยทัศน์ชนาณัติ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1197/2492>